

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ
(ЦДНТА України)

ФОНД Р- 232

ЯБЛОНСЬКИЙ ДМИТРО ІЛЛОВИЧ

(П.І.Б. фондоутворювача)

28.09.1921 р. – 16.09.2001 р.

(роки життя)

архітектор, професор архітектури

(вид діяльності)

ОПИС № - 1 (удосконалений)

документів особового походження

1972 — 1992, 1993 роки

(крайні дати документів)

Харків, 2013 рік

З М І С Т

Список скорочених слів.....	3
Передмова.....	4
Розділ 1. Творчі документи Д.Н. Яблонського.....	8
Розділ 2. Біографічні документи Д.Н. Яблонського.....	8
Розділ 3. Образотворчі документи Д.Н. Яблонського.....	8
Аркуш-засвідчувач.....	11

СПИСОК СКОРОЧЕНИХ СЛІВ

ВАТ	Вища атестаційна комісія.
ЕОМ	Електро-обчислювальна машина.
КиївЗНДІЕП	Київський зональний науково-дослідний та проектний інститут по цивільному будівництву.
РЕВ	Рада економічної взаємодопомоги.
УААН	Українська академія аграрних наук.
УРСР	Українська Радянська Соціалістична Республіка.

П Е Р Е Д М О В А

В даний опис включені документи особового фонду Яблонського Дмитра Ніловича – професора архітектури.

Яблонський Дмитро Нілович народився 28 вересня 1921 року в м. Смоленськ. У 1938 році в м. Ворошиловграді закінчив середню школу¹. В 1946 році закінчив Київський державний художній інститут архітектурний факультет і в майстерні професора В.Г. Заболотного отримав диплом архітектора-художника. В тому ж році поступив в Академію архітектури УРСР, займався проектом відновлення та реконструкції будівлі Верховної Ради УРСР, авторським проектуванням інтер'єрів, освітлювальної арматури, брав участь в експедиціях по вивченню архітектурної спадщини України, збирав матеріали по історії архітектури України. В 1952 році Дмитро Нілович закінчив аспірантуру, отримав вчену ступінь кандидата архітектури по темі дисертації «Портали української архітектури XVII-XVIII ст.», а в 1955 році була видана монографія по цій темі. В цей час Д.Н. Яблонський пише статті по історії до теорії архітектури. В 1956 р. був переведений в Київський науково-дослідний та проектний інститут КиївЗНДІЕП.

В 60-ті роки, являючись визнаним спеціалістом в області історії архітектури, Дмитро Нілович не зупинявся на досягнутому, цікавився архітектурою масового житла і незабаром став визнаним лідером нового напрямку в науці та практиці індустріального домобудівництва. Одним з перших оцінив значення для розвитку сучасного архітектурного процесу принципи та методи системного аналізу, та нової, на той час, науки – кібернетики. Він фактично став одним з батьків-засновників нового напрямку в науці – архітектурній кібернетиці. В 1969 р. брав участь в міжрегіональному семінарі ООН по застосуванню демографічних даних².

3 жовтня 1973 р. рішенням ВАГ Яблонський Д.Н. затверджений в ученому званні старшого наукового співробітника за спеціальністю «Архітектор житлових та громадських будівель та споруд»³. В 1974 р. в Москві блискуче захищає докторську дисертацію – «Кількісні методи вирішення задач типології житла» і тим самим затвердив офіційне признание правомірності впровадження принципів кібернетики в архітектурному проектуванні та його державному значенні. Подальші наукові розробки являлися основою створення методології управління проектно-будівельним комплексом індустріального домобудівництва, який отримав широке розповсюдження під назвою «Мобіль».

¹ ЦДНТА України, Р-232, оп.1, од. зб. 1, арк. 1.

² ЦДНТА України, Р-232, оп.1, од. зб. 1, арк. 1.

³ ЦДНТА України, Р-232, оп.1, од. зб. 2, арк. 2.

В період 1975-1980 рр. Д.Н. Яблонський бере участь в керівництві та розробці союзної тематики «Автоматизована система проектування об'єктів будівництва» та темі РЕВ «Система автоматизованого проектування об'єктів будівництва». Керівник та автор технологічної лінії автоматизованого проектування великопанельних жилих будинків.

1980-1985 роки Яблонський працював на посаді замісника директора «КиївЗНДІЕП» по науковій роботі. Продовжив роботу по автоматизації проектних та наукових робіт. Керував аспірантами⁴.

З 1985-1990 рр. Дмитро Нілович керував відділом методики та технології проектування житлових будівель. Розробляв на ЕОМ серію проектів по великопанельному домобудівництву та впроваджував їх в містах Київ, Баку, Харків, Гур'єве, Миколаїв-на-Амурі.

Дмитро Нілович був одним з ініціаторів відродження та першим академіком-секретарем Української академії архітектури – суспільної організації, яка офіційно визнана головною організацією архітектурно-будівельної галузі України. Яблонський Д.Н. активно працював над покращенням законодавчої та нормативної бази житлово-цивільного будівництва. В 1988 р. він став одним з головних авторів розробки основних положень державної житлової політики.

Першими храмами в архітектурній практиці Дмитра Ніловича – невеликі храми: в честь Різдва Богородиці (с. Віта-Почтова), Входу Господнього в Єрусалим (чи «Чорнобильський» храм) та хрестильня (пр. Миру в Дарниці, м. Київ).

В період 1990-1992 рр. Д.Н. Яблонський – науковий співробітник. Працював над проектами православних церков. Брав участь в конкурсах, затвердив проект храму в м.Київ в честь 1000-ліття хрещення Русі. По його проектам побудовано декілька каплиць, де проводилася служба. Працював над створенням Української академії архітектурних наук. Вибраний дійсним членом УААН та головним вченим секретарем.

Дмитро Нілович в своєму проектуванні прагнув не до самовираження, формотворчості, а до збереження кращих канонічних традицій храмобудування – епохи Київської Русі (X-XIII ст.) та українського бароко (XVII-XVIII ст.). Стиль першої епохи він бачив для будівництва великих соборів, а другий для приходських невеликих за розміром храмів. В своїй роботі та на основі свого досвіду, Дмитро Нілович, виробив три основні типи храмів, які втілилися на Україні:

- Однокупольні храми (9 м×11 м; 12 м×15 м) – на 100-200 (300) чол. (храм Входу Господнього в Єрусалим в Дарниці в Києві, Покрови Божої Матері в м. Боярка Київської області);

¹ Інтернет ресурс <http://christian-culture.in.ua/content/view/39/39/>

- Трьохкупольні храми (9 м×14.6 м; 8.8 м×16.6 м) – на 20-250 (350) чол. (храми Різдва Богородиці в с. Віта-Почтова, на Березняках в Києві);
- П'ятикупольні церкви (26.6 м×26.6; 27.5 м×40.15 м) – на 400-500 (1000) чол. (церква Різдва Богородиці в м. Тернівка Дніпропетровської обл., Георгіївський собор в м. Макіївка Донецької області).

Він завжди був в центрі суспільних подій та нових напрямлень, виставок, конференцій присвячених сучасній церковній та житловій архітектурі, завжди був в курсі всіх новин, на які швидко та об'єктивно реагував. Читав лекції в Міжнародній Школі Церковної архітектури при Державному університеті «Львівська політехніка» (заснована в 1991 р.), заснував суспільство по збереженню некрополів відомих архітекторів при Лук'янівському кладовищі, проектував, проводив авторський нагляд над будівництвом храмів по всій Україні та багато іншого.

Помер Дмитро Нілович 16 вересня 2001 р. Відспівування відбулося в храмі Воскресіння Христового («Авганському») у стін Лаври, отцем Сергієм настоятелем церкви в співслужінні отця Валеріана та отця Василя (Беняка). Похоронений на Байковому кладовищі.

Документи Д.Н. Яблонського надійшли до Центрального державного науково-технічного архіву України у 2005 році. Після науково-технічного опрацювання з них сформовано 5 одиниць зберігання, які включено в опис постійного зберігання. У зв'язку з тим, що опис постійного зберігання №1 складено по формі, яка не відповідає вимогам методичних рекомендацій «Робота з документами особового походження» (К. 2009), за описом не вказано кількість документів, мова опису – російська, опис №1 у 2013 році було удосконалено. Робота проведена згідно плану роботи ЦДНТА України на 2013 рік.

Порядок систематизації у новому опису залишився незмінний, а саме:

1. Творчі документи Д.Н. Яблонського.
2. Біографічні документи Д.Н. Яблонського.
3. Образотворчі документи Д.Н. Яблонського.

Документи у розділах об'єднані по тематичним ознакам.

Відділом довідкового апарату та обліку документів ЦДНТА України проведено роботу по удосконаленню архівного опису згідно «Правил роботи архівних установ України» (К., 2013 р.), методичного посібника «Робота з документами особового походження» (К., 2009 р.) схваленим на засіданні нормативно-методичної комісії Держкомархіву України (протокол №5 від 22.12.2009 р.) та Методичними вказівками «Удосконалення та перероблення описів НТД», схваленими Науково-методичною радою ЦДНТА України 29.05.2009 р., протокол №5. У результаті удосконалення опису документів

фонду особового походження вивірені заголовки одиниць зберігання, уточнені крайні дати, проведено уточнення одиниць зберігання у межах фонду Р-232, підрахована кількість документів та аркушів в межах одиниць зберігання. До удосконаленого опису складений титульний аркуш, зміст, список скорочених слів, передмову (з уточненнями біографічних даних по документах фонду Р-232), аркуш засвідчувач. Проведена робота з шифрування аркушів документів. Нумерація одиниць зберігання в межах документів фонду особового походження після удосконалення не змінилася.

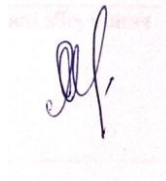
Українською мовою складена передмова та перекладені описові статті (назва документу вказується на мові оригіналу – російською).

В удосконалений опис включено 6 од. зб. З №1 по №6, старий інвентарний опис № 1 фонду особового походження включено останньою одиницею зберігання №6 до удосконаленого опису № 1.

Доступ до документів особового походження фонду Р-232 необмежений, включаючи право експонування та консультації.

Фізичний стан документів задовільний.

Передмову склав
архівіст I категорії
05.11.2013 р.

А.О. Домніч

Фонд Р- 232

Опис № 1 (удосконалений)

№ з.п.	№ од.зб. у межах фонду	Заголовок од. зб.	Дати од. зб.	Кількість од. зб.	Кількість документів	Кількість аркушів	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8
		<u>1. Творчі документи</u> <u>Д.Н. Яблонського</u>					
1	1	Портали церков, монастирів, дзвіниць, соборів та журнал «baut» №2 1990 р.	1990	1	1	14	
		<u>2. Біографічні документи</u> <u>Д.Н. Яблонського</u>					
2	2	Автобіографія Д.Н. Яблонського Ксерокопія	7 серпня 1972	1	1	2	
3	3	Атестат Вищої Атестаційної Комісії про затвердження Яблонського Д.Н. у вченому званні старшого наукового співробітника за спеціальністю «Архитектура жилых и общественных зданий и сооружений». Ксерокопія	7 січня 1974	1	1	2	
4	4	Коротка творча біографія. Ксерокопія	3 серпня 1992	1	1	4	
		<u>3. Образотворчі документи</u> <u>Д.Н. Яблонського</u>					
5	5	Фотографії Д.Н. Яблонського індивідуальні та в колі колег та співробітників.	1986-1990	1	1	5	
6	6	Старий інвентарний опис №1 фонду	1993	1	1	4	

Всього до опису включено 1 (один) фонд Р-232До опису внесено 6 (шість) од. зб. з № 1 по № 6

В тому числі:

6(шість)документів

(числом)

(словами)

31**(тридцять один)**

аркуш

(числом)

(словами)

Літерні №№

-

(-)

од.зб.

(-)

(числом)

(словами)

(перелік літерних од.зб.)

Пропущені №№

-

(-)

од.зб.

(-)

(числом)

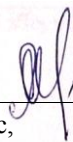
(словами)

(перелік пропущених од.зб.)

Укладач опису архівіст I категорії

(посада,

підпис,

А.О. Домніч

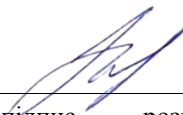
розшифрування підпису)

Дата 05.11.2013 р.

Начальник відділу довідкового апарату та обліку документів

(посада,

підпис,

Н.С. Маєвська

розшифрування підпису)

Дата 05.11.2013 р.

10

Прийнято на державне зберігання

6

(шість)

од. зб.

(числом)

(словами)

В тому числі:

6

(шість)

документів

(числом)

(словами)

31

(тридцять один)

аркуш

(числом)

(словами)

До опису внесені од.зб. з № **1** по № **6** у тому числі:

Літерні №№

-

(-)

од.зб.

(-)

(числом)

(словами)

(перелік літерних од.зб.)

Пропущені №№

-

(-)

од.зб.

(-)

(числом)

(словами)

(перелік пропущених од.зб.)

Старший зберігач фондів/ завідувач архівосховищем

(посада,

підпис

І.А. Купавцева

розшифрування підпису)

Начальник відділу забезпечення збереженості документів

(посада,

підпис,

Л. А. Ястреб

розшифрування підпису)

Дата 06.12.2013 р.

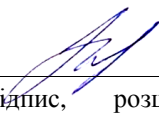
Аркуш – засвідчувач опису № 1 (удосконалений) Фонд Р-232

Всього в цьому опису пронумеровано	10	(десять)	аркушів
	(числом)	(словами)	

В тому числі:

Літерні №№ аркушів	-	(-)	(-)
	(числом)	(словами)	(перелік літерних аркушів)
Пропущені №№ аркушів	-	(-)	(-)
	(числом)	(словами)	(перелік пропущених аркушів)

Начальник відділу довідкового апарату та обліку документів
(посада,

підпис, розшифрування підпису) Н.С. Маєвська

Дата 11.12.2013 р.